

[Rimstad.]

problemer, at man ikke gennem rolige samtaler vil være i stand til at forhandle sig til rette om de spørgsmål, der kan være parterne imellem.

Noget anderledes stiller det sig måske inden for det ortodokse byggeri, hvor divergenserne mellem de faglærte og ufaglærte måske kan siges at være større og have en lidt anden karakter end inden for industrien. Jeg vil imidlertid gerne sige her, at jeg ikke tror på nogen løsning af disse divergenser igennem indgreb ad politisk vej, hvad enten man kræver en lovgivning til at regulere forholdene eller man ønsker en henstilling fra statsministeren fremført over for arbejdsmarkedets parter. Disse spørgsmål kan ikke løses hverken gennem dekretter eller gennem henstillinger eller måske pressioener af den ene eller anden art. De løses kun gennem udvikling, som er styret i den rigtige retning.

Jeg erkender, at disse spørgsmål har betydning for prisdannelsen inden for byggeriet, men ikke i så høj grad, som det vist er forespørgernes opfattelse. Af langt større betydning er indførelsen af fri konkurrence mellem udlejere, den fri konkurrence i handelsleddene og den fri konkurrence mellem håndværksmestrene, men når disse problemer er løst, kommer reguleringen af arbejdsforholdene og mulighederne for friere arbejdsret inden for byggefagene nok ind i den rigtige takt. Men fri konkurrenceevne i byggeriet kræver to ting: et tilstrækkeligt udbud af byggegrunde og bortfald af restriktionerne inden for bygge- og udlejningssektorerne. Begge dele er regeringens og lovgivningsmagts opgave, og det er først og fremmest dér, man skal sætte ind, når man, hvad vi jo alle ønsker så stærkt, skal nå frem til et boligresultat, som vort samfund kan være bekendt.

Med hensyn til selve forespørgslen mener vi som sagt, at dens reelle indhold bedst egner sig for rolige overvejelser arbejdsmarkedets parter imellem. Hvis statsministeren gennem et eller andet initiativ har mulighed for at sætte sådanne overvejelser i gang, så mener vi naturligvis, at et og andet kan vindes, særlig inden for byggeriet; men hertil behøver vi formentlig ikke en forespørgsel som den foreliggende og i

hvert fald ikke på dette tidspunkt. Hvis denne forespørgsel er stillet med valget for øje, og hvis den vil blive brugt i denne hensigt, vil vi gerne understrege, at en rolig udvikling i disse spørgsmål efter vor opfattelse er af så stor betydning, at intet politisk parti kan forsvare at benytte sagen i valgteknisk øjemed.

Statsministeren (J. O. Krag): De ærede ordføreres indlæg giver mig ikke anledning til mange yderligere bemærkninger. Det er klart, at den rette løsning af de spørgsmål, der er drøftet her, især vedrørende arbejdskraftens bevægelighed såvel fagligt som geografisk, naturligvis er af stor betydning for hele samfundsudviklingen og også har en relation til det menneskelige.

Jeg stillede det ærede medlem hr. Axel Kristensen det spørgsmål, om meningen var, at man blot ville rette en henstilling om, at de direkte involverede parter skulle drøfte disse ting, eller om meningen var, at man ville pålægge organisationerne at gøre noget ganske bestemt, at man altså til syvende og sidst ville udøve tvang. Jeg forstod det ærede medlems svar sådan, at man ikke vil det sidste, at det, der har interesse, kun er at få en vis forhandling i gang. Jeg håber, jeg har ret i den opfattelse, og det glæder mig, hvis det forholder sig sådan.

Jeg kan huske, at der ganske kort efter VK-regeringens afgang i 1953 — i en periode, som det ærede medlem hr. Ninn-Hansen med rette henviste til, hvor jeg havde den store ære at være arbejdsminister — blev fremsat et lovforslag fra VK-partierne, der havde sigte på de samme problemer, som vi beskæftiger os med her i dag. Men da var der ingen tvivl om, hvorvidt man blot ville henstille, eller om man ville give pålæg. Her var det et klart pålæg: hvis organisationerne ikke inden en vis frist havde ordnet disse ting på en bestemt måde, kunne de henvises til et nævn, der så med afgørende virkning kunne træffe sin beslutning. Jeg håber, at jeg har opfattet det rigtigt, at man ikke har pålæg eller tvangsmæssige foranstaltninger i tankerne.

Så vil jeg sige ligesom — jeg tror, det var den ærede ordfører for de radikale, der sagde det — at selvfølgelig bliver der lagt mærke til, hvad vi drøfter her i folketinget, og det kunne jo tænkes, at den mangfoldige